

Aanpak Leefbaarheid Hercules Seghers Kwartier

26 maart 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	Leefbare buurten in Oud-Zuid	3
1	Aanleiding.....	4
1.1	<i>Buurtconferentie.....</i>	<i>5</i>
1.2	<i>Doel en opbouw.....</i>	<i>5</i>
1.3	<i>Partners in de Noord Pijp</i>	<i>6</i>
1.3.1	Ymere.....	6
1.3.2	Combiwel.....	6
1.3.4	Stadsdeel Oud-Zuid	7
2	Aanpak leefbaarheid HSK	8
2.1	<i>De pijlers</i>	<i>8</i>
2.1.1	Sociale pijler	8
2.1.2	Fysieke pijler	9
2.1.3	Economische pijler	11
2.2	<i>Organisatie.....</i>	<i>11</i>
2.2.1	Organisatieschema	12
2.2.2	Projectgroepen	13
2.2.3	Overlegstructuur.....	13
2.3	<i>Communicatie.....</i>	<i>14</i>
2.3.1	Interne communicatie.....	14
2.3.2	Externe communicatie.....	14
2.4	<i>Planning</i>	<i>14</i>
2.5	<i>Financiën.....</i>	<i>15</i>
2.6	<i>Evaluatie.....</i>	<i>15</i>
3	Samenwerkingsovereenkomst	15
Bijlage 1	Activiteitenoverzicht.....	18

Inleiding Leefbare buurten in Oud-Zuid

‘Oud-Zuid is een prachtig stadsdeel. Alles wat je verwacht van een stad, kun je er vinden. Er leven ruim tachtigduizend mensen, met verschillende levensstijlen, inkomens en achtergronden. Voorzieningen, winkels, cultuur, sport, horeca en uitgaansgelegenheden vind je om de hoek. Toeristen en dagjesmensen trekken naar Oud-Zuid voor het Rijks, het Stedelijk en het Van Goghmuseum, de Albert Cuypmarkt, het Olympisch stadion en de Heineken Experience. Elk jaar komen er nieuwe bewoners met nieuwe wensen. Het Museumkwartier en de Noord Pijp krijgen steeds meer het grootstedelijke karakter van de binnenstad. Daardoor verandert het stadsdeel langzaam van karakter. Dat is een uitdaging voor het stadsdeelbestuur, omdat we ook aan de wensen van onze zittende bewoners willen voldoen. Hoe verwelkom je verandering, met behoud van de sociale samenhang in de buurt?’

Deze tekst uit het Programmakkoord van het DB verwoordt de uitdaging die we momenteel vinden in het Hercules Seghers Kwartier (HSK) in De Pijp. Vorig jaar zijn er meerdere signalen en voorbeelden geweest die aangaven dat de buurt minder prettig wordt om in te wonen en te werken. In reactie hierop heeft het stadsdeel de Notitie Verkenning HSK (juni 2007) geschreven, waarin de ervaringen en beleving van bewoners en partijen weergegeven is. Deze bevestigden de signalen en hebben geleid tot deze Aanpak Leefbaarheid Leefbaarheid HSK. De grootste klachten betroffen:

- jongerenoverlast
- grote druk op de openbare ruimte, overvol plein
- overlast van zwerfvuil, fietsen, rondrijdende prostitutiebezoekers, wildplassen

Het stadsdeel Oud-Zuid werkt sinds 2006 aan gebiedsgericht werken. Het eindbeeld van gebiedsgericht werken is:

- De gebiedsvisie en het gebiedsprogramma, waarin de domeinen fysiek, sociaal en economie integraal worden aangestuurd. Vertrekpunt voor de uitvoeringsplannen zijn signalen en initiatieven die uitstijgen boven het basisaanbod in de verschillende domeinen. Het programma maakt onderdeel uit van de bedrijfsvoeringscyclus van het stadsdeel. Het dient als input voor de begroting.
- De gebiedsvisie en het gebiedsprogramma worden in samenwerking met de externe partners opgesteld en ook in samenwerking uitgevoerd.
- Bij het opstellen van de gebiedsvisie en het gebiedsprogramma worden burgers betrokken.
- Initiatieven, ontwikkelingen, knelpunten en kansen worden opgepakt.

Het gebiedsgerichte werken heeft stadsdeel Oud-Zuid voor de Noord Pijp vorm gegeven met het gebiedsprogramma. Het gebiedsprogramma Noord Pijp wordt in de komende periode vastgesteld. Het bestaat uit een visie en een uitvoeringsprogramma voor de Noord Pijp. Vanuit de gebiedsvisie Noord Pijp zijn er doelstellingen benoemd op basis waarvan er een prioritering in de activiteiten is gekomen. Hierbij is *de integrale aanpak van het HSK* benoemd als prioriteit voor het stadsdeel om in 2008 verder vorm te geven.

Het programmakkoord stelt het thema Plek voor Ontmoeten centraal. Hierbij wordt gedacht aan meer ruimte om te spelen, om te verblijven en om elkaar tegen te komen. Het creëren van ruimte op straat is hier een belangrijke aanjager in.

Om dit te kunnen realiseren en de buurt leefbaarder te maken hebben we gezocht naar een proactieve houding waarmee het stadsdeel, in samenwerking met bewoners, corporaties, ondernemers, bezoekers en iedereen die zich op een bepaald moment in het HSK bevindt, deze buurt leefbaarder kan maken en houden door integraal de bovenstaande problemen aan te pakken.

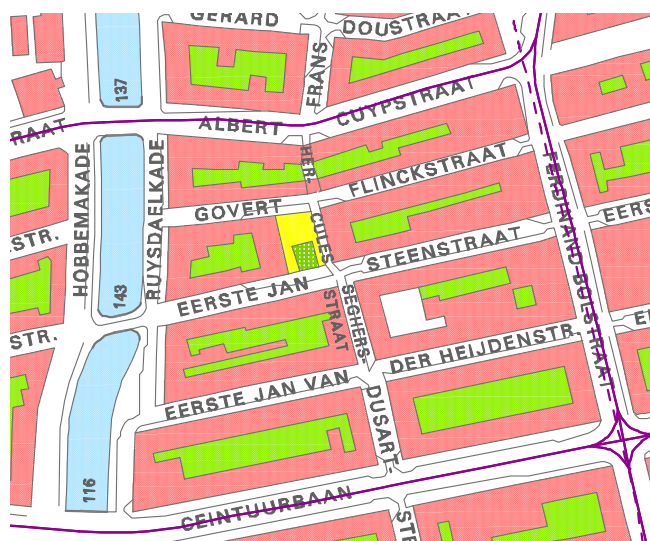
1 Aanleiding

Voor de verbetering van de leefbaarheid in het HSK is de samenwerking tussen de partners gevonden. De belangrijkste partners binnen het HSK zijn Stadsdeel Oud-Zuid, Ymere Oost en Combiwel.

Geluiden uit de buurt over een verminderd leefklimaat en klachten over overlast van jongeren, zwerfvuil en verkeerde geparkeerde auto's en fietsen zijn door elk van de partijen nader bekeken. Woningcorporatie Ymere bezit 40% van de woningen in de buurt en heeft een plan van aanpak geschreven voor hun bezit om de leefbaarheid te verbeteren, getiteld 'Een tandje erbij'. Hierin staan activiteiten beschreven als het afsluiten van de portieken om overlast tegen te gaan, het aanbrengen van naambordjes voor de sociale veiligheid en het zoeken naar inpandige fietsenstallingen. Verderop in deze Aanpak Leefbaarheid worden de activiteiten vollediger beschreven.

Het stadsdeel heeft gesprekken gevoerd met verschillende partijen en doelgroepen in de buurt en deze geluiden vertaald naar hoe de leefbaarheid wordt ervaren en weergegeven in een notitie, getiteld 'Notitie verkenning HSK'. Deze notitie beslaat een integrale benadering van het vraagstuk van de leefbaarheid in het HSK.

De aanpak leefbaarheid en de buurtconferentie gaat uit van het gebied tussen de Ruysdaelkade, de Ferdinand Bolstraat, de Albert Cuypstraat en de Ceintuurbaan. Dit is kleiner dan het formele gebied, waarbij ook de Ferdinand Bolstraat en de Gerard Doustraat tot de buurt behoren.

1.1 Buurtconferentie

De plannen van het stadsdeel en van Ymere hebben geleid tot een gezamenlijk georganiseerde buurtconferentie voor bewoners en ondernemers, waar ook Combiwel aangehaakt is als partij. Met bewoners is op de buurtconferentie van 19 februari 2008 gesproken over hun wensen en ideeën voor de nabije en verdere toekomst van het HSK.

Voor de conferentie zijn verschillende thema's benoemd die in dialoogtafels met de buurtbewoners zijn besproken. Er is gekozen om te kijken naar 'het HSK in 2013', wanneer de metro rijdt en de parkeergarage in de Boerenwetering is gerealiseerd. De thema's voor de avond:

- *Ontmoetingen op het plein*

Hoe ziet een mooi plein eruit in 2013?

- *Prettige straten in 2013*

Hoe moeten de straten, het water en het groen er in 2013 uit zien?

- *Prettig wonen in 2013*

Hoe willen we met elkaar leven in de buurt in 2013?

- *Bedrijvigheid in de buurt van 2013*

Welke plaats moeten winkels, horeca en bedrijven innemen in het HSK?

Voor ieder thema zijn er twee dialoogtafels ingericht, behalve voor bedrijvigheid. Daarvan was maar één tafel. Vanuit het thema mocht er eerst gedroomd worden: wat is uw meest fantastische verbeelding van het HSK? Dit leverde leuke en creatieve ideeën op. Hierna is er per tafel ook een idee uitgewerkt tot de realiteit. De uitkomsten van de buurtconferentie zijn in een verslag weergegeven en zullen ook terugkomen in deze Aanpak Leefbaarheid

Opvolging van de buurtconferentie is noodzakelijk om de betrokkenheid bij de verbeteringen in de buurt te behouden, daarom hebben Ymere, het stadsdeel en Combiwel besloten eind juni 2008 een zomerevenement op het HSK-plein te organiseren. Dit zal ook het moment zijn om de samenwerkingsovereenkomst tussen de drie partijen, die ook in dit plan is opgenomen, officieel te tekenen.

1.2 Doel en opbouw

Voorafgaand en na afloop van de conferentie zijn de partijen bij elkaar geweest om de uitgangspunten en doelen voor het HSK te bepalen. Het doel voor het HSK in 2013 is als volgt geformuleerd:

Een leefbare buurt, waarbij bewoners tevreden zijn over de buurt. Waarin de fysieke, sociale en economische aspecten van de buurt met elkaar in balans zijn;

Prettig samenleven, waar bepaalde doelgroepen gefaciliteerd worden als nodig is;

Een plein, schoon en multifunctioneel

Straten waar ruimte is voor verblijven en die schoon zijn

Een goede mix van koop- en huurwoningen en weinig overlast van elkaar

Ruimte voor kleine bedrijfjes, maar ook voor dagelijkse boodschappen

Met het vormgeven van de verdere samenwerking tussen de drie partijen en het uitvoeren van de acties in deze Aanpak Leefbaarheid, wordt dit doel gerealiseerd. De activiteiten beschreven lopen van 2008 tot 2010.

Deze Aanpak Leefbaarheid is geschreven door het stadsdeel Oud-Zuid, maar tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Ymere en Combiwel. Na het slagen van de buurtconferentie is besloten om

ook de verdere aanpak gezamenlijk vast te leggen. Hiertoe bevat dit plan zowel een overeenkomst als concreet omschreven acties om de leefbaarheid te vergroten. Er is gekozen voor een indeling in de pijlers sociaal, fysiek en economisch. Uiteraard is juist de samenhang tussen deze pijlers van belang.

1.3 Partners in de Noord Pijp

Met de integrale aanpak van het Hercules Seghers Kwartier (HSK) werken we gebiedsgericht. Dit betekent dat we het gebied centraal stellen en samen met de partners kijken naar waar de bewoners en ondernemers in de specifieke buurt behoefte aan hebben.

Hierbij is samenwerking en integrale aanpak van alle betrokkenen in het gebied nodig, zo ook de kennis en visie van de externe partijen. Het gaat om partijen uit het maatschappelijke middenveld, zoals politie, woningbouwcorporaties, welzijnsorganisaties, etc. Als partners in het HSK gaan we met elkaar aan tafel om samen afspraken te maken over de wijkaanpak en zo de doelen te bereiken voor het HSK. Hieronder worden de partijen benoemd, met hun acties en positie in de buurt.

1.3.1 Ymere

Woningcorporatie Ymere bezit ongeveer 40% van de woningen in de HSK. Deze woningen zijn voornamelijk in de jaren tachtig gebouwd en zijn veelal groter dan gemiddeld in de Noord Pijp. De woningen zijn allen sociale huurwoningen. Er zijn in totaal drie nieuwbouwcomplexen te onderscheiden, elk met een ondergrondse parkeergarage.

De signalen over verminderde leefkwaliteit en overlast zijn in 2006 en eerder bij Ymere binnengekomen. Hierop is er een aanpak geschreven, getiteld 'Een tandje erbij'. Hierin zijn meerdere acties opgenomen om voornamelijk de woningcomplexen aan te pakken. Acties zijn: afsluiten portieken om zwerfvuil en wildplassen tegen te gaan, herplaatsen van naambordjes en het maken van afspraken over leefregels.

Voorts pleegt Ymere in de komende jaren sloop/nieuwbouw en renovatie in deze buurt in het kader van het convenant Klein Beurtbezit De Pijp. De grootste locatie betreft nieuwbouw aan de Govert Flinckstraat, waar de mogelijkheden voor een parkeergarage onderzocht worden. Hiernaast werkt Ymere samen met het stadsdeel aan een oplossing voor de parkeerdruk door een efficiënter gebruik van de ondergrondse garages te realiseren.

1.3.2 Combiwel

Combiwel is de grootste welzijnsinstelling actief in stadsdeel Oud-Zuid. Voornamelijk gesubsidieerd door het stadsdeel, hebben zij een zeer geringe financiële inbreng in de aanpak van het HSK. Bij het werken aan de leefbaarheid hebben zij een grote inbreng. Zij verzorgen het jongerenwerk, de programmering van buurtcentrum Quellijn en het sportbuurtwerk.

Vorige zomer is er in de HSK veel overlast ervaren van een kleine groep jongeren. Middels intensieve samenwerking tussen stadsdeel, sportbuurtwerk en Combiwel is hier op het moment geen sprake meer van. Om overlast in de toekomst te voorkomen, zullen we moeten kijken naar structurele maatregelen. Combiwel runt buurtcentrum Quellijn en past haar programmering aan om beter in de behoefte van jongeren in de buurt te voorzien.

Ook andere doelgroepen verdienen aandacht; voor het HSK kijkt Combiwel specifiek naar het faciliteren van ouderen en allochtonen.

Dit zijn de partners die betrokken zijn bij de totstandkoming van de Aanpak Leefbaarheid HSK. Met andere partners, zoals de politie en het opbouwwerk, zijn we in gesprek over de aanpak en over de samenwerking in de uitvoering.

1.3.4 Stadsdeel Oud-Zuid

Vanuit de gebiedsgerichte aanpak wil het stadsdeel een faciliterende en aanjagende rol spelen bij verbetering van de leefbaarheid in het HSK. Een eerste verantwoordelijkheid van het stadsdeel is het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte. Hiertoe is zij voor het HSK begonnen met een intensievere schoonmaak in de buurt om het zwerfvuil te verminderen. De onoverzichtelijke indeling van het HSK-plein, wat ook tijdens de buurtconferentie een groot onderwerp van gesprek was, maakt dat het stadsdeel kijkt naar herinrichting van het plein middels een interactief proces met bewoners. Hierbij wordt voor het deel dat grenst aan de Ymere-woningen intensief met Ymere samengewerkt.

Het thema Plek voor Ontmoeten staat centraal bij de herinrichting van het plein. Verder wil het stadsdeel plaats maken voor leefbare buurten door de openbare ruimte meer vrij te maken, onder andere door het opheffen van parkeerplaatsen door efficiënter gebruik van de ondergrondse plaatsen en door herinrichtingen.

De hierboven beschreven partners hebben elk een eigen rol en belang bij de aanpak van het HSK. Het doel tot verbetering van de leefbaarheid is zodanig van belang, dat de partijen elkaar nodig hebben bij het behalen van dit doel.

Een formele uiting van de samenwerking is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst tussen stadsdeel Oud-Zuid, Ymere en Combiwel. Na vaststelling van het Aanpak door het bestuur van het stadsdeel en het management van Ymere, zal er een officieel ondertekeningsmoment zijn. Dit is tijdens de eerstvolgende buurtbijeenkomst, wederom gezamenlijk georganiseerd. De samenwerkingsovereenkomst is in hoofdstuk 4 opgenomen.

2 Aanpak leefbaarheid HSK

Dat Aanpak is geschreven vanuit de samenwerking tussen stadsdeel Oud-Zuid, Ymere en Combiwel. De aanpak beschrijft hoe we de leefbaarheid in het HSK willen verbeteren; activiteiten, maar ook organisatie, planning, communicatie en de financiën.

Om de leefbaarheid ook te kunnen meten, is er in opdracht van Ymere een extra leefbaarheidmonitor gehouden in het HSK. Deze zal eind december 2008 beschikbaar zijn. Een volgende zal in 2010 gehouden worden. De signalen uit de buurt zijn voor de partijen leidend en hebben geleid tot de beschreven doelen.

2.1 De pijlers

Het plan beoogt de doelen, zoals hiervoor beschreven, te realiseren. Hiervoor is gekeken naar de drie pijlers sociaal, fysiek en economisch. Het plan bevat nieuwe, maar ook al ingezette acties. Waar bijvoorbeeld nader onderzoek vereist is, kan dit als eerste actie benoemd zijn.

Per pijler zijn er subdoelen benoemd om de leefbaarheid te verbeteren. Deze subdoelen zijn afgeleid van de doelen:

Prettig samenleven, waar bepaalde doelgroepen gefaciliteerd worden als nodig is;

Een plein, schoon en multifunctioneel

Straten waar ruimte is voor verblijven en die schoon zijn

Een goede mix van koop- en huurwoningen en weinig overlast van elkaar

Ruimte voor kleine bedrijfjes, maar ook voor dagelijkse boodschappen

2.1.1 Sociale pijler

De sociale pijler heeft als belangrijkste doel het prettige samenleven. Dit gaat vooral om de jongerenoverlast, buurtcentrum Quellijn en aandacht voor groepen. Hiervoor zijn de volgende subdoelen en bijbehorende resultaten benoemd:

1. Doel: geen jongerenoverlast

Resultaat: aangepaste programmering en actieve inzet op jongeren

2. Doel: Quellijn beter toegerust op risicojongeren

Resultaat: aangepast gebouw

3. Doel: allochtonen en ouderen beter laten participeren in de buurt

Resultaat: activiteiten voor allochtonen en ouderen en actieve inzet voor hen

Partners voor de sociale pijler zijn stadsdeel Oud-Zuid en Combiwel, waarbij nauw samengewerkt wordt met de politie en het opbouwwerk.

Activiteiten:

Situatie: Er zijn vorig jaar veel signalen en incidenten geweest van jongerenoverlast. Hier is in de zomer van 2007 actief op ingezet. Zowel stadsdeel (aanpak groepsoverlast jongeren) als Combiwel als Spirit heeft intensief contact gezocht met de jongeren en hun ouders. Het bleek te gaan om een groep van ongeveer 8 jongeren in de leeftijd van 7 tot 13 jaar. De overlast vond voornamelijk op en rond het plein plaats. Er is overleg geweest met de bewoners rondom het plein over de aanpak van de overlast. De overlast bestaat voor een deel uit geluidsoverlast en hangjongeren, maar heeft ook ernstigere vormen aangenomen als beroving, intimidatie en mishandeling. In nauwe samenwerking met de buurtregisseur is hier actie op ondernomen. De aanpak groepsoverlast is hier ook deels op gericht geweest.

In samenwerking met sportbuurtwerk zijn in de zomer van 2007 extra activiteiten voor jongeren georganiseerd en ook de activiteiten in buurthuis Quellijn (in de Frans Hals buurt) zijn aangepast ten behoeve van de jongeren.

Op het moment is er geen sprake meer van jongerenoverlast. De verschillende partners (combiwel, politie) geven aan dat activiteiten met een preventief karakter nodig zijn om herhaling te voorkomen. Het stadsdeel heeft tijdens de buurtconferentie gehoord dat er vooral veel behoefte is aan een plein wat minder vrijheid geeft aan jongeren om overlast te veroorzaken. Bij een herinrichting van het plein zal dit zeker aandacht krijgen.

1. Doel: geen jongerenoverlast

Om de jongerenoverlast te beperken en te voorkomen voor de zomer van 2008 en daarna, zijn met Combiwel afspraken gemaakt over het aanbod van activiteiten in buurtcentrum Quellijn. Met ingang van de zomeractiviteiten 2008 zal er een uitgebreider aanbod komen van activiteiten voor zogenoemde risicjongeren.

Hiernaast zal er een scheiding komen in het aanbod aan activiteiten naar leeftijdsgroepen en zal er ingezet worden op het vergroten van de ouderbetrokkenheid bij de buurtcentrumactiviteiten.

Het jongerenwerk van Combiwel gaat extra benadrukken dat binnen en buiten dezelfde regels gelden en gaat dit actief controleren, zowel binnen als op straat. Dit is een samenwerking tussen Combiwel, sportbuurtwerk en de politie (met name buurtregisseur).

De afspraken met Combiwel zijn een aanpassing van de afspraken die eerder in het kader van de subsidieverstreking gemaakt zijn en gelden voor deze buurt. Extra middelen zijn dus niet nodig. Hiernaast blijft de afdeling 'groepsaanpak jongeren' van het stadsdeel alert op deze buurt en zal ingeschakeld worden wanneer nodig.

2. Doel: Quellijn beter toegerust op risicjongeren

Het stadsdeel is in het kader van het Programma Maatschappelijke Investerings (PMI) gestart met de planvorming rondom het aanpassen van Quellijn in fysieke en sociale zin. Fysiek betekent aanpassingen binnen het project Accommodaties voor Risicjongeren zodat het geschikt wordt gemaakt voor risicjongeren. Dit zit vooral in het creëren van een aparte ingang, extra toezicht en camerabewaking. Dit wordt gefinancierd uit extra beschikbaar gestelde middelen uit het AvR.

3. Doel: allochtonen en ouderen beter laten participeren in de buurt

Binnen de sociale pijler verdienen ook de allochtone bewoners van deze buurt aandacht. Er is onvoldoende zicht op deze doelgroep. Hiertoe is in 2007 extra aanbod gecreëerd, maar vooralsnog is de participatie gering. Vanuit Combiwel is gesignaleerd dat de buurt is opgedeeld in de allochtone (minder zichtbare en minder participerende) groep en de autochtone, zeer actieve, bewoners. Combiwel gaat hier extra op inzetten.

Het is wenselijk om vooral de allochtone groepen beter te betrekken in de ontwikkeling van het Hercules Seghers Kwartier.

Bij de herinrichting van het plein en het opzetten van de klankbordgroep zal actief geworven worden onder allochtonen en jongeren om hen hierover mee te laten praten.

2.1.2 Fysieke pijler

Het plein is het enige onbebouwde stuk in de buurt, maar wordt door buurtbewoners als erg vol ervaren. Tijdens de buurtconferentie was het plein ook bij andere dialogotafels een gespreksonderwerp. De vele fietsen rondom het plein, het overvolle plein zelf, de voetbalkooi die maar voor 1 doelgroep, jongens, geschikt is en de drukke fiets- en autoroute langs het plein maken dat er veel over gezegd is.

De subdoelen binnen de fysieke pijler zijn als volgt gedefinieerd:

1. Doel: een leger en multifunctioneler plein

Resultaat: herinrichting door een interactief proces met de buurt

2. Doel: het poortje is veiliger en mooier

Resultaat: opknappen op de korte termijn, onderzoek doen naar mogelijkheden tot sluiting langere termijn

3. Doel: meer ruimte creëren op straat

Resultaat: inpandige parkeerplekken gecreëerd

4. Doel: minder overlast in de portieken

Resultaat: afgesloten portieken en afspraken over leefregels.

Partners voor de fysieke pijler zijn Ymere, stadsdeel Oud-Zuid, Combiwel, de (verkeers)politie.

1. Doel: een leger en multifunctioneler plein

Tijdens de buurtconferentie bleek dat de algemene opvatting is dat het plein leger, groener en multifunctioneler zou moeten zijn. Zowel vanuit de partners als vanuit de bewoners is deze wens veelvuldig geuit. Het programmakkoord van het Dagelijks Bestuur heeft als hoofdlijn Plek voor Ontmoeten. In de Programmabegroting is een deel van het budget gereserveerd voor de herinrichting van het plein. Plek voor Ontmoeten kunnen we niet realiseren zonder met de huidige en toekomstige gebruikers van het plein te praten hierover. Op de buurtconferentie is een eerste start gemaakt met het opzetten van een klankbordgroep. Een algemene oproep hiertoe zal nog gegeven worden. Het terras/bordes bij het plein nodigt momenteel uit tot algemeen gebruik, wat spanning geeft tussen bewoners en gebruikers van het plein. In overleg met Ymere zal gekeken worden naar de mogelijkheden om het plein en het terras op een goede manier aan te passen zodat de spanningen verminderen.

Voor de herinrichting van het plein is een algemene planning opgesteld. Als eerste wordt gewerkt aan een projectplan, dat de capaciteit, middelen en planning vastlegt. Hierna is voor de zomer 2008 een nota van uitgangspunten gereed, tot stand gekomen met de klankbordgroep, Ymere, Combiwel, waarin zowel plek voor ontmoeten als de verschillende doelgroepen een plek hebben. Een definitief ontwerp voor het plein zal eind 2008 gereed zijn.

2. Doel: het poortje is veiliger en mooier

Tijdens de buurtconferentie was ook 'het poortje', de verbinding tussen het HSK-plein en de Albert Cuypstraat, onderwerp van gesprek. Het poortje wordt als zeer onveilig ervaren en het ziet er rommelig uit. Ymere bezit de woningen rondom het poortje en wil graag meewerken aan de aanpak. Afgesproken is om samen met Ymere na te denken over mogelijkheden om het poortje aan te passen. Als eerste verkrijgen we inzicht in het gebruik van het poortje door onderzoek. Er wordt gekeken naar oplossingen voor de korte termijn en voor de langere termijn. Het poortje wordt meegenomen in de projectgroep rondom het plein.

3. Doel: meer ruimte creëren op straat

In het HSK zijn de straten, net als in de gehele Noord Pijp, lang en smal. In veel straten is eenrichtingsverkeer en dubbelzijdig parkeren. Er is tijdens de buurtconferentie veel gezegd over het drukke fiets- en autoverkeer in de buurt.

Wat het autoverkeer betreft wordt vanuit het gebiedsprogramma Noord Pijp prioriteit gesteld aan het opstellen van een verkeerscirculatieplan voor de hele Noord Pijp. Het HSK wordt hierin dus meegenomen.

In het kader van de parkeernota: 'plaats maken voor leefbare buurten' kijken we naar de bestaande parkeergarages, die eigendom zijn van Ymere. In het HSK bevinden zich drie ondergrondse parkeergarages met een totaal van 113 plaatsen. Hiernaast wordt gekeken naar het realiseren van een ondergrondse garage onder de nieuwbouw in de Govert Flinckstraat. Ymere werkt aan een aanpak voor het dubbelgebruik en beter gebruik van de parkeergarages, waarbij het stadsdeel

betrokken is. Het doel van de aanpak is het optimaliseren van het gebruik van de parkeergarages zodat er plekken gecreëerd worden en hiermee plek op straat vrijgemaakt kan worden. Er wordt voor het totaal aan parkeren een plan opgesteld, dat zowel door Ymere als het stadsdeel onderschreven wordt. Deze zal rond mei 2008 gereed zijn. Een projectgroep voor het parkeren wordt opgericht. Communicatie richting de buurt gebeurt vanuit beide partijen.

4. Doel: minder overlast in de portieken

De jaren tachtig woningen in het HSK hebben allen portieken die naar binnen liggen en daardoor ruimte bieden voor overlast. Er zijn klachten geweest over wildplassen en hangen in de portieken. Ymere is gestart met het afsluiten van de portieken, vooral rondom het plein. Deze woningverbeteringen zullen gefaseerd aangepakt worden, met de laatste in 2009. Hiernaast is er veel overlast op het bordes van het plein, wat bij de woningen hoort. Hier wil Ymere ook aanpassingen plegen, dit wordt meegenomen bij de herinrichting van het plein.

De renovatie en de sloop/nieuwbouw in de HSK in het kader van het convenant Klein Beurtbezit De Pijp zal een impuls geven in de algemene woningkwaliteit van de buurt. De buurtbewoners worden afzonderlijk geïnformeerd over de voortgang hiervan. Medio 2011 zal de renovatie en nieuwbouw gereed zijn. Ymere informeert en betreft het stadsdeel wanneer nodig.

2.1.3 Economische pijler

Doel: betere aansluiting vraag en aanbod bedrijfsruimtes HSK

Resultaat: onderzoek naar mogelijke ruimtes; een visie en uitvoeringsplan voor bedrijfsruimtes in het HSK.

Partners voor de economische pijler: Ymere, stadsdeel Oud-Zuid

In het HSK bevinden zich veel bedrijven, sommige wat prominenter (prostitutie, coop) dan anderen (zelfstandigen). Er is een grote vraag naar, voornamelijk goedkope, bedrijfsruimtes. Er is geconstateerd dat er in het HSK nog veel zogenoemde blinde gevels zitten; opslagruimtes of garages. Vanuit een economische visie die we willen ontwikkelen op de plinten en de economische situatie in de Noord Pijp, bepalen we wat we willen en kunnen met de plinten.

Ymere gaat actief op zoek naar bedrijfsruimtes in de HSK en zoekt eveneens uit wat de mogelijkheden zijn om daar conform de visie invulling aan de plinten te geven. Om deze goed vorm te geven, zal er een projectgroep bedrijfsruimtes in het HSK opgericht worden, waarvan Ymere trekker is en het stadsdeel een actieve rol heeft.

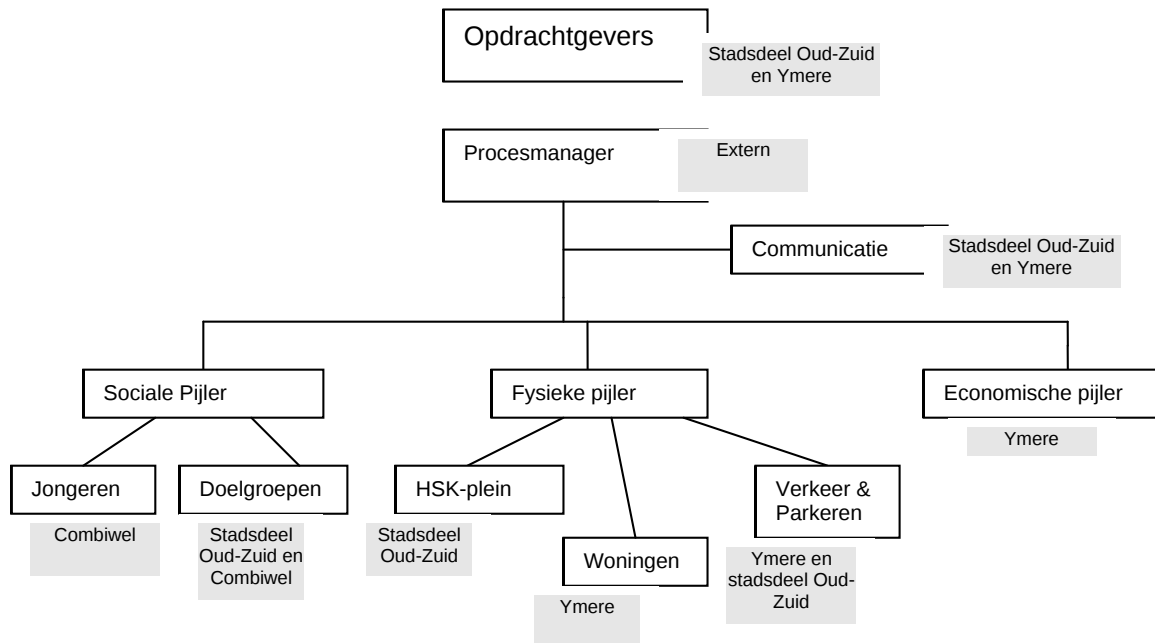
2.2 Organisatie

Het kunnen uitvoeren van alle benoemde acties vergt een heldere structuur. Vele activiteiten liggen bij Ymere en/of het stadsdeel Oud-Zuid, waardoor besloten is ook de organisatie gezamenlijk op te pakken.

De procesmanager voor de integrale aanpak wordt daarom vanuit beide partijen gefinancierd en wordt extern aangetrokken. De procesmanager bewaakt de procesvoortgang en stuurt de verschillende projectgroepen aan op hoofdlijnen.

2.2.1 Organisatieschema

In schema ziet het er als volgt uit (waarbij de partij waar het zwaartepunt ligt en die als trekker fungeert in het grijs is genoemd):

Op de volgende pagina worden de belangrijkste rollen nader toegelicht.

Opdrachtgevers: Stadsdeel Oud-Zuid en Ymere hebben besloten gezamenlijk opdrachtgever te zijn voor de aanpak leefbaarheid HSK. Zij blijven zelf verantwoordelijk voor de inbreng en de resultaten van hun organisatie en voor de voortgang en besluitvorming in hun organisatie. Gezamenlijk sturen zij de procesmanager aan en nemen zij beslissingen.

Procesmanager: deze bewaakt de procesvoortgang en stuurt op hoofdlijnen de verschillende deelgroepen aan. De procesmanager wordt vanuit het stadsdeel ingezet, maar heeft twee opdrachtgevers. De procesmanager heeft overleg met projectleiders van de projectgroepen en signaleert vertragingen en problemen. Brengt deze in bij de opdrachtgevers. Zij rapporteert rechtstreeks naar de beide opdrachtgevers over de voortgang van de verbetering van de leefbaarheid in het HSK.

De procesmanager wordt voor 8 uur per week ingehuurd voor het HSK.

Vanuit Ymere is de woonconsulent eerste aanspreekpunt voor de procesmanager voor het HSK. Deze is veel in de buurt, op de hoogte van de bewoners en kan binnen Ymere vraagstukken verder uitzetten wanneer nodig.

2.2.2 Projectgroepen

Het schema geeft aan welke projectgroepen er opgezet worden per pijler.

Hieronder worden de rollen en taken van de projectgroepen rondom de aanpak leefbaarheid HSK beschreven. Ook worden de namen van de betrokken medewerkers benoemd. De projectleiders zijn verantwoordelijk voor het behalen van de doelen en resultaten zoals die in het vorige hoofdstuk per pijler zijn benoemd en rapporteren de voortgang hiervan aan de procesmanager.

Wanneer bij een projectgroep gedurende het proces blijkt dat er een wijziging of bijsturing in de doelen of resultaten nodig is, overleggen zij dit met de procesmanager.

Projectgroep sociale pijler: om de acties met betrekking tot de jongeren in het HSK uit te kunnen voeren en de aandacht die nodig is voor de allochtonen en ouderen te kunnen realiseren, is het van belang dat er een werkgroep sociale pijler HSK komt. Combiwel is hiervan de trekker; vanuit het stadsdeel wordt dit gecoördineerd via de afdeling PMD/mens en veiligheid.

Voor de fysieke pijler wordt de woningverbeteringen door Ymere uitgevoerd, het stadsdeel en Combiwel worden op de hoogte gehouden.

Projectgroep Plein, terras en poortje: om de herinrichting van het plein vorm te geven wordt hiertoe een projectgroep opgericht. Hiervan is het stadsdeel Oud-Zuid trekker, Ymere en Combiwel worden nauw betrokken hierbij. De klankbordgroep wordt intensief betrokken.

Voor de participatie is communicatie verantwoordelijk en lid van de projectgroep.

Projectgroep Verkeer en Parkeren: voor het parkeren wordt vooral gebruik gemaakt van het verkeerscirculatieplan die voor de gehele Noord Pijp opgezet wordt.

Voor het parkeren, zowel in de bestaande garages als bij de nieuwbouw, is de afdeling BedrijfsOnroerend Goed (BOG) van Ymere trekker. Vanuit het stadsdeel is de afdeling PMD/Economie en ruimte verantwoordelijk voor het parkeren. Er is nauwe afstemming nodig tussen de projectgroep V&P en de projectgroep Plein, voornamelijk vanwege het gebruik van het poortje en de bestaande fietsroute over het plein.

Projectgroep economische pijler: deze zal zich richten op de bedrijfsruimtes in het HSK. Hiervoor wordt door Ymere onderzoek gedaan naar de bestaande ruimtes en zal er in overleg met het stadsdeel een visie worden geformuleerd op de onderstukken van de panden en de wenselijkheid van bedrijfsruimtes hiervoor. Het uitvoeringsplan komt tot stand in overleg met alle betrokkenen. Vanuit Ymere is BOG trekker, afdeling PMD/ E&R is vanuit het stadsdeel aanspreekpunt.

Communicatie: voor de communicatie wordt vanuit het stadsdeel en Ymere gelijke inzet verwacht. Er zal een communicatieplan voor 2008 opgesteld worden, dat de acties vanuit de drie pijlers voor communicatie beschrijft.

Net als voor de conferentie zal voor de eerstvolgende bijeenkomst in juni 2008 een externe organisator worden ingehuurd, communicatie is hierbij leidend.

2.2.3 Overlegstructuur

Er is een structureel, maandelijks overleg tussen de opdrachtgevers en de procesmanager. Hierin wordt de voortgang en de aandachtspunten benoemd.

De procesmanager roept periodiek de projectleiders van de projectgroepen bijeen. Samenhang en kennisoverdracht staan centraal. Voortgang van de afzonderlijke doelen, maar ook van de verbetering van de leefbaarheid als geheel, worden besproken. Communicatie is hier onderdeel van.

De projectleiders van de projectgroepen zijn zelf verantwoordelijk voor het bijeen roepen van de projectgroep als dat nodig is.

2.3 Communicatie

Vanuit communicatie zal er zowel intern als extern inspanningen worden gepleegd. Vanuit het stadsdeel en vanuit Ymere zijn er communicatiemedewerkers aangewezen.

2.3.1 Interne communicatie

De communicatiemedewerkers van de partijen zijn verantwoordelijk voor hun interne communicatie. Over de wijze waarop en de inhoud van de communicatie informeren zij elkaar.

2.3.2 Externe communicatie

Na de buurtconferentie is het nu van belang op korte termijn weer terug te koppelen richting de buurtbewoners. Hier wordt momenteel door de drie partijen aan gewerkt. Dit zal in de vorm van een nieuwsbrief of iets dergelijks zijn. In het op te stellen communicatieplan 2008 wordt dit uitgewerkt.

Een klankbordgroep wordt opgezet, die in eerste instantie voor de herinrichting van het plein bij elkaar geroepen wordt. Er zal gekeken worden naar een bredere toepassing van de klankbordgroep op termijn.

Tijdens de buurtconferentie is ook toegezegd een volgende buurtbijeenkomst te organiseren. Er is gekozen om dit medio juni 2008 te houden, bij voorkeur bij mooi weer op het plein.

Het stadsdeel en Ymere hebben hiervoor (wederom) gezamenlijk een organisator ingehuurd, die voornamelijk het proces zal begeleiden. Vanuit alle drie de partijen worden vanuit communicatie vertegenwoordigers afgevaardigd. De procesmanager is nauw betrokken bij de bijeenkomst en zal overige capaciteit organiseren.

Combiwel is eveneens nauw betrokken bij het informeren en participeren van de buurt. Het is van belang dat we dan ook al enige inhoud van de veranderplannen kunnen presenteren.

De bijeenkomst: eind juni, georganiseerd door de drie partijen.

Inhoud: eerste deel van de plannen voor het plein, ondertekening samenwerkingsovereenkomst stadsdeel Oud-Zuid, Ymere en Combiwel.

2.4 Planning

De planningen van de verschillende deelprojectgroepen en daarmee van de acties van de drie partijen dienen zoveel mogelijk synchroon te lopen. De bewaking hiervan ligt bij de procesmanager.

In het schema in bijlage 1 is ook een planning opgenomen voor wanneer de verschillende activiteiten uitgevoerd gaan of dienen te worden.

2.5 Financiën

Vanuit de Aanpak Leefbaarheid HSK worden de kosten voor het proces verdeeld tussen Ymere en het stadsdeel. Hierover worden in de komende maanden, bij het vaststellen van de samenwerkingsovereenkomst, heldere en bindende afspraken over gemaakt.

Aangezien het stadsdeel hoofd-subsidieverstrekker is voor Combiwel, wordt deze hier buiten beschouwing gelaten.

De procesmanager en de organisator van de buurtbijeenkomst worden gezamenlijk door het stadsdeel en door Ymere betaald, beide ieder voor de helft. Voor de procesmanager gaat het om de periode van 1 april tot 1 november 2008, totaal € 23.560,- . De huisvesting en de toegang tot faciliteiten wordt door het stadsdeel georganiseerd.

De capaciteit van de afzonderlijke medewerkers voor deelname aan elke deelprojectgroep wordt door de partij zelf georganiseerd en gefinancierd.

2.6 Evaluatie

De gestelde doelen gaan over 2013, wanneer de metro's rijden en de Ferdinand Bolstraat opnieuw is ingericht. De subdoelen en de activiteiten die genoemd zijn gaan tot 2010.

De verantwoording van de stand van de zaken met betrekken tot het halen van de resultaten gebeurd jaarlijks. In 2010 zal er een uitgebreide evaluatie zijn waarin ook de noodzaak tot meer acties richting 2013 wordt besproken.

Om een nulmeting uit te voeren naar de leefbaarheid in de buurt, heeft Ymere in 2007 opdracht gegeven tot een leefbaarheidmonitor waarin het HSK representatief naar voren komt. De eerste resultaten zijn binnen en wijzen op een redelijke tot goede leefbaarheid van het HSK. Toch hebben de signalen uit de buurt geleid tot 'een tandje erbij'.

De leefbaarheidmonitor zal over twee jaar wederom gehouden worden en dan kan gezien worden of er verbetering is opgetreden in de buurt.

De signalen uit de buurt vanuit de verschillende partijen en buurtgroepen zijn eveneens erg van belang voor het meten van de leefbaarheid en deze signalen zullen nauwlettend gemonitord worden.

3 Samenwerkingsovereenkomst

Deze Aanpak Leefbaarheid is geen absoluut product. Met het doel de leefbaarheid te verbeteren zijn er koerswijzigingen en andere activiteiten mogelijk dan hier in het plan beschreven staan. Dit is mede afhankelijk van de samenwerking en van de wensen van de buurtbewoners.

De organisatiestructuur en de benoemde doelen voor elke pijler maakt dat de samenwerking en de richting voor de toekomst van de HSK duidelijk zijn.

De eerste mijlpaal die we gaan bereiken is de volgende buurtbijeenkomst in juni 2008. Voor deze bijeenkomst dienen de plannen zo concreet mogelijk te zijn. De bedoeling is om een aantal concrete activiteiten te presenteren richting de buurt. Met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst op deze dag bereiken we een duidelijk punt in het verbeteren van de leefbaarheid. De samenwerkingsovereenkomst is hieronder bijgevoegd.

Samenwerkingsovereenkomst

Hercules Seghers Kwartier

Mei 2008

Met het ondertekenen van deze intentieovereenkomst verklaren Stadsdeel Oud-Zuid (via wijkwethouder Paul van Grieken), woningcorporatie Ymere (via directeur Eric van Kaam) en welzijnsinstelling Combiwel (via wijkmanager Arie van 't Hoog) zich in te zetten voor de verbetering van de leefbaarheid van het Hercules Seghers Kwartier (HSK),

Leefbaarheid wordt gedefinieerd als:

'Leefbaarheid is de door bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen. Deze wordt bepaald door het aanzicht van de woonomgeving en het gedrag van omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Daarbij wordt erkend dat de stedenbouwkundige, fysieke inrichting van de woonomgeving en sociaal-economische factoren ook van invloed zijn op dit gedrag.'

Doel voor het HSK in 2013:

Een leefbare buurt, waarbij bewoners tevreden zijn over de buurt. Waarin de sociale, fysieke en economische aspecten van de buurt met elkaar in balans zijn;

Prettig samenleven, waar bepaalde doelgroepen gefaciliteerd worden als nodig is;

Een plein, schoon en multifunctioneel

Straten waar ruimte is voor verblijven en die schoon zijn

Een goede mix van koop- en huurwoningen en weinig overlast van elkaar

Ruimte voor kleine bedrijfjes, maar ook voor dagelijkse boodschappen

Dit wordt bereikt door een integrale aanpak van het HSK. Zowel vanuit de sociale, fysieke als economische pijler. Dit betekent samenwerking, maar ook overleg en verantwoordelijkheid. Een weergave van de belangrijkste uitdagingen in het HSK, zonder volledig te willen en kunnen zijn:

Sociale pijler

Doel: verschillende groepen leven naast en met elkaar waarbij overlast geminimaliseerd is. De buurt biedt plek voor alle bevolkingsgroepen en alle leeftijden. Het wijkservicepunt en buurtcentrum Quellijn nemen hierbij een prominente plaats in.

Resultaat: minder jongerenoverlast, activiteiten aanbod Quellijn sluit aan op behoefte uit de buurt, aandacht voor ouderen, allochtonen en jongeren, activiteiten op het HSKplein en goed functioneren Meldpunt Zorg en Overlast

Fysieke pijler

Doel: Het aanbrengen van verbeteringen aan woningen, openbare ruimte en inpandige parkeergarages zodat de fysieke omgeving minder mogelijkheden biedt om overlast te veroorzaken en er meer ruimte op straat en op het plein komt om elkaar te ontmoeten.

Resultaat: minder zwerfvuil, een overzichtelijker plein, meer ruimte op straat door herinrichting straten, circulatieplan fiets- en autoroutes, minder overlast door wildplassers en prostitutiebezoekers en een beter gebruik van parkeergarages

Economische pijler

Doel: een economisch gezonde wijk, waar ruimte is voor creatieve bedrijvigheid en de dagelijkse boodschappen gedaan kunnen worden.

Resultaat: behoud van supermarkt, plintenregeling Oud-Zuid toepassen en goede contacten onderhouden met ondernemers

Stadsdeel Oud-Zuid, Ymere en Combiwel nemen hun verantwoordelijkheid voor het behalen van de benoemde doelen en zullen de nodige inspanningen plegen om de resultaten te realiseren. Dit wordt vastgelegd in een plan van aanpak vanuit elk van de partijen, die uiterlijk 1 september 2008 gereed zal zijn.

Integraliteit en samenwerking staan hierbij voorop om de leefbaarheid in het HSK te vergroten.

Ondertekend op 21 juni 2008,

Paul van Grieken
Wijkwethouder HSK

Eric van Kaam
directeur Ymere Oost

Arie van 't Hoog
Wijkmanager Combiwel

Bijlage 1 Activiteitenoverzicht

Deelproject groep	Doel	Resultaat	Activiteiten	Gereed	Betrokkenen stadsdeel	Betrokkenen Combiwel	Betrokken Ymere
Sociale pijler							
Jongeren	Geen jongerenoverlast	<i>aangepaste programmering en actieve inzet op jongeren</i>	Buurtcentrum Quellijn aanpassen	Zomer 2009	<u>DMO*</u> is procesmanag er stadsdeel faciliteert	Arie van t Hoog	
			Programmering Quellijn aangepast	Is al gereed, wordt voortgezet	<u>Kirsten Langeveld</u> , Caroline Gorissen	Herbert Koobs, Arie van t Hoog	
			Activiteiten op het plein	Start zomerprogrammering in april 2008		<u>Erwin van Rie</u> , Ahmet Balci	
Doel-groepen	<i>allochtonen en ouderen beter laten participeren in de buurt</i>	<i>activiteiten voor allochtonen en ouderen en actieve inzet voor hen</i>	Programmering in Quellijn aangepast	Zomer 2008	<u>Kirsten Langeveld</u>	Herbert Koobs	
			Actievere benadering doelgroepen; plan opstellen hiervoor	Zomer 2008	Kirsten Langeveld	<u>Gabi Steindl</u>	Darwin Schraven
Fysieke pijler							
HSK-plein	<i>een leger en multifunctioneler plein</i>	<i>herinrichting middels een interactief proces met de buurt</i>	Opstellen projectplan	april 2008	<u>Quirijn Verhoog</u> , Jeannette Swaab, Caroline Gorissen, Pierre Touzot	Erwin van Rie	Darwin Schraven, Judith van Iddekinge, Cees Vellekoop
			Klankbordgroep bijeenkomst en eerste ontwerp maken	Juni 2008	Projectgroep Plein met communicati	Herbert Koobs	Darwin Schraven

					e		
			Definitief ontwerp	November 2008	idem		
			Uitvoering herinrichting	2009 / 2010	<u>Afdeling Uitvoering</u>		
	<i>poortje is veiliger en mooier</i>	<i>opknappen op de korte termijn, onderzoek doen naar mogelijkheden tot sluiting langere termijn</i>	Plan tot opknappen opstellen	September 2008	<u>Quirijn Verhoog</u> , Jeannette Swaab, Leonie Beukers		Darwin Schraven
			Uitvoeren opknapbeurt Poortje	Oktober 2008	Afdeling Uitvoering		
Woningverbetering	<i>minder overlast in de portieken</i>	<i>afgesloten portieken en afspraken over leefregels.</i>	Portieken afsluiten volgens notitie De 1 ^e etappe, (Ymere)	Start 2007, laatste in 2010	Karin de Moes		<u>Darwin Schraven</u>
			Leefregels opzetten in complexen	Zomer 2008		Herbert Koobs	<u>Darwin Schraven</u> , Hennie van Hoorn
			Sloop/nieuwbouw en renovatie	Planvorming 2008, uitvoering start 2009	Karin de Moes		<u>Hester van Zijl</u> , Darwin Schraven
Verkeer en Parkeren	<i>meer ruimte creëren op straat</i>	<i>in pandige plekken gecreëerd</i>	Onderzoek fietsparkeren en acties benoemen en uitvoeren	Oktober 2008	<u>Janneke van der Baan</u>		Mariette Vermeulen
			Plan van aanpak rond beter gebruik bestaande garages	Gestart, gereed juni 2008	Karin de Moes, Janneke van der Baan, Jorden		<u>Mariette Vermeulen</u> , Dirk Jacobs, Darwin

			Nieuwbouw garage onder Govert Flinck	Besluit april 2008	Steenge Karin de Moes, Jorden Steenge		Schraven <u>Hester van Zijl</u> , Helene Pouw
Economische pijler							
Bedrijfs- ruimtes	<i>betere aansluiting vraag en aanbod bedrijfsruimtes HSK</i>	<i>onderzoek naar mogelijke ruimtes;</i>	een visie en uitvoeringsplan voor bedrijfsruimtes in het HSK opstellen	December 2008	Katja Schinkel William Stokman		<u>Dirk Jacobs</u> , Mariette Vermeulen, Darwin Schraven
			Onderzoek doen naar subsidiemogelijkheden nieuwe bedrijfsruimtes	September 2008	Katja Schinkel, <u>William Stokman</u>		Mariette Vermeulen

* de trekker van iedere projectgroep is onderstreept